

A Magyar Népfőiskolai Társaság szervezeti eloszlása alapvető területi kategóriák szerint

Baka József*

Abstract Part of a research aimed at the regional analysis of Hungarian adult education, the Hungarian Folk High School Society (MNT), this essay intends to provide a regional image of the MNT network based on quantitative indices after examining regional centres, member organisations. Attempt is made to highlight essential regional characteristics of the network, thus offering a starting point for a complex regional analysis. Based on the regional roster, a complex development index of small regions, the NUTS presents the network's national coverage, distribution and the supply of folk high schools on regional, county and small region level, while tackling the organisations in each centre. Starting from the data gained, the essay seeks replies to the correlation of supply and the level of local development.

Keywords adult education • public education • civil organisations • folk high school • territorial distribution

A vizsgálat célja és módszerei

A foglalkoztatási célú, állami forrásokat felhasználó felnőttképzés nem javított az elmúlt 4-5 évben sem a foglalkoztatottsági és munkanélküliségi mutatókon. A felnőttképzés helyzetéről szóló, 2010-es ÁSZ jelentés ismételten alátámasztja azt az andragógiai szakirodalomban is gyakran megfogalmazott állítást, miszerint a felnőttképzés önmagában – a gazdasági, politikai, jogi, társadalmi környezet támogató folyamatai híján – nem képes pozitívan változtatni a fennálló viszonyokon. Összességében nem javultak a felnőttképzés eredményességi, hatékonysági mutatói sem. A foglalkoztatási célú felnőttképzés jelentős részben szociális funkciót tölt be, az irányítási rendszer nem átlátható, releváns felnőttképzési adatbázis még ma sincs. Tulajdonképpen az elmúlt 20 évben – annak ellenére, hogy a felnőttképzési ágazat jelentős szakmai fejlődési pályát futott be – mégsem látszik a felnőttképzés jelentős szociális, gazdasági hatása a magyar társadalom életminőségének javulására. Nem csökkentek a regionális különbségek sem – a fejlettebb térségek a források felhasználásában és a hozzáférés tekintetében is sokkal jobban állnak. A felnőttképzési területi tervezést, szervezést regionális és megyei szinten az RMK-k és RKK-k nem voltak – és úgy véljük, a szervezeti átalakításuk után ma sem – képesek megfelelően ellátni. Kistérségi és tele-

* Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar; Pécsi Tudományegyetem Földtudományok Doktori Iskola
E-mail: baka.jozsef@ke.hu

pülési szinten pedig gyakorlatilag nincs sem tervezés, sem szervezés, ennek következtében értelemszerűen a felnőttképzés esetleges, hiányos és sokszor szakszerűtlen, a tanuláshoz való hozzáférés, az elérhetőség lényegi mutatói nem javultak. A felnőttképzés különösen a hátrányos helyzetű felnőtt csoportok esetében tölti be korlátozottan munkaerő piaci és életminőséget növelő funkcióit.

Ezért nem tűnik megalapozatatlannak annak az álláspontnak az erősödése, mely szerint a felnőttképzési feladatok ellátásában nagyobb szerepet kellene kapniuk az emberekhez közelebb lévő, érték alapon működő, közösségi jellegű, nonprofit formában működő civil szerveződéseknek. Magyarországon a felnőttképzési szervezetek viszonylag nagy számban működnek. Kisebb viszont a nem állami indíttatású, nem központi szervezett, nem profit orientált valódi civil felnőttképzők súlya.

A hazai nonprofit felnőttképzési szervezetek sajátos formái a népfőiskolai szerveződések, amelyek történeti, funkcionális szempontból általánosan elfogadottan az iskolán kívüli és túli felnőtt tanulás egyik legjelentősebb, legkarakteresebb formáját testesítik meg. A számos felnőttképzést is folytató szervezet között a népfőiskolák azon kevesek közé tartoznak, amelyek kifejezetten, alap tevékenységükként határozzák meg a felnőttek tanulásának segítését. Az andragógiai szakirodalomban a népfőiskolák jellemzően történeti, elméleti, módszertani megközelítésben, inkább csak a hazai felnőttképzés kialakulására gyakorolt hatásuk kapcsán jelennek meg, illetve a megjelent munkák legfeljebb egy általános képet adnak napjaink népfőiskolai jellemzőiről. A népfőiskolák területi alapon történő kutatásával viszont nem találkozunk, holott az egyenlőtlenségi tényezők közül Magyarországon az iskolázottság mellett a területi különbségek játsszák a legnagyobb szerepet. A népfőiskola céljai között kiemelt helyet foglal el a hátrányos helyzetű felnőttek, a vidéki népesség életperspektívájának tanulás révén történő javítása. A felnőttképzési/közművelődési intézményrendszer részeként a népfőiskolai hálózat is egy rendkívül összetett hatásrendszerben létezik és változik. Feltehetően a területileg is differenciált társadalmi, gazdasági, kulturális/közművelődési, oktatási, felnőttképzési, történeti, politikai környezeti tényezők befolyásolják a népfőiskolai szervezetek területi eloszlását, alapítási, szervezeti, működési sajátosságait.

Jelen elemzés nem terjed ki a hazai népfőiskolák és önmagukat népfőiskolának nevező szervezetek teljes körére. Azokat a szervezeteket vizsgálja, amelyek a rendszerváltozás utáni legkiterjedtebb népfőiskolai tetőszervezet, a Magyar Népfőiskolai Társaság tagjaként, egy stabilan működő hálózat keretében tevékenykednek. A tanulmány a NUTS területi beosztás alapján regionális, megyei, kistérségi bontásban mutatja be a hálózat országos lefedettségét, eloszlását és ezeken a területi szinteken a népfőiskolákkal való ellátottságot, a szervezeteket székhely szerint vizsgálva.

Elsődleges forrásként a Népfőiskolai Intézet által rendelkezésemre bocsátott, aktuális tagszervezeti listát használtam. Most eltekintettem annak vizsgálatától, hogy az ebből a szervezeti körből hány, milyen mértékben vesz részt a Társaság tevékenységében. A regisztrált szervezeteket régióként, megyéenként, kistérségenként csoportosítottam. Ehhez a KSH *A Magyar Köztársaság Helységnévkönyve 2010.* január 1-i alapadatait használtam forrásul. A népfőiskolai ellátottság és a területi fejlettség összevetéséhez a kedvezményezett térségek besorolásáról szóló hatályos kormányrendelet és az ehhez kapcsolódó minisztériumi tájékoztató szolgált alapul.

A tanulmány ezekből az adatokból kiindulva keresi a választ az ellátottság és a területi fejlettség összefüggéseire. Jelen tanulmány célja, hogy a Népfőiskolai Társaság számára egy szervezetfejlesztési célra is használható területi adatbázis megalapozásául szolgáljon. Az elemzés lehetővé teszi a továbbiakban a differenciáltabb mennyiségi és minőségi szempontok szerinti és mélyebb területi, települési elemzését a

hálózatnak. Kiindulópontja lehet összehasonlító vizsgálatoknak a nonprofit szervezetek, a közművelődés, a felnőttképzés, a nonprofit felnőttképzés és a népfőiskolai szervezetek területi sajátosságai tekintetében.

A tagszervezetek regionális és megyei eloszlása

1. táblázat • A Magyar Népfőiskolai társaság szervezet száma országos, regionális, megyei bontásban (2011)

NUTS 2 RÉGIÓ	MEGYE	TÁJI KÖZPONT	TAGSZERVEZET MEGYÉNKENKÉNT	TAGSZERVEZET RÉGIÓNKENKÉNT
Közép - Magyarország	Budapest	országos	6	13
	Pest megye	1	7	
Nyugat - Dunántúl	Győr-	1	7	14
	Vas		6	
	Zala	1	1	
Közép - Dunántúl	Komárom-	1	4	16
	Veszprém	1	7	
	Fejér	1	5	
Dél - Dunántúl	Baranya		3	27
	Somogy		5	
	Tolna	1	19	
Dél - Alföld	Bács-		6	14
	Csongrád		5	
	Békés		3	
Észak - Alföld	Jász-	1	11	32
	Hajdú-Bihar	1	11	
	Szabolcs-		10	
Észak - Magyarország	Nógrád	1	6	20
	Heves	1	4	
	Borsod-	1	10	
Magyarország összesen	19 megye + Budapest	12 (+ országos központ)	136	136

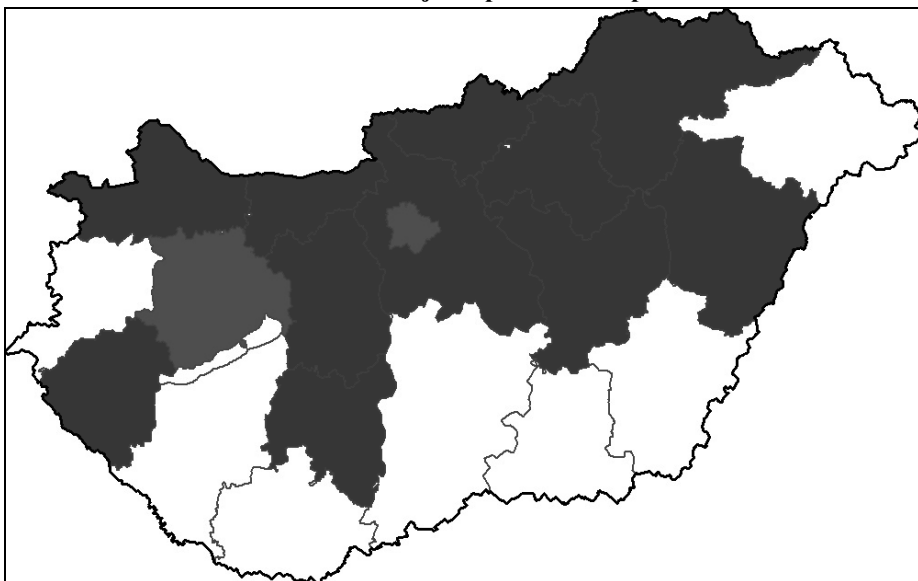
Forrás: saját szerkesztés

Táji központokkal való lefedettség

A társaság 12 megyében rendelkezik megyei táji központtal. A Közép-Magyarországi, Közép-Dunántúli, Észak-Magyarországi Régió mindegyik megyéjében, a Nyugat-Dunántúli és Észak-Alföldi Régió kettő-kettő megyéjében van táji központ. Budapesten nem táji központ, hanem a népfőiskolai hálózat országos hatókörű, központi intézete működik. Szintén speciális helyzete van a Veszprém megyei táji központnak, mivel balatonszepezi székhelye egyúttal az MNT képző központjaként működik. Régiós szinten Dél-Dunántúl (1 megye) és Dél-Alföld (0) tekinthető ellátatlannak e tekintetben. A táji központok régiós eloszlásában szembeötlő egy ellátottabb északi és egy ellátatlanabb déli övezet. A táji központ léte, vagy nem léte megyei szinten sarkalatos kérdés, ha abból indulunk ki, hogy a táji központok egyfajta megyei szintű koordinációs, népfőiskola szervező, segítő szerepet is betöltenek. Megyei szinten is az

látható: a hét ellátatlan megyéből öt (Baranya, Somogy, Bács-Kiskun, Csongrád, Békés) a déli országrészben található. Az is látható, hogy a nem határmenti megyék mindegyikében van táji központ.

1. ábra • A táji központok térképe

Forrás: saját szerkesztés

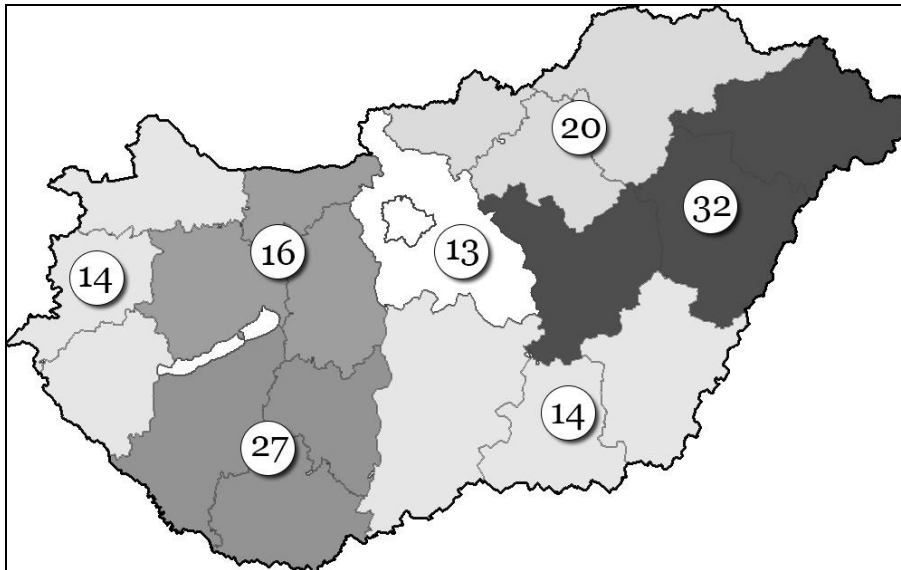
A tagszervezetek területi képe

A tagszervezetek számának regionális összehasonlítása némileg árnyalja ezt a képet. A tagszervezetek száma (a táji központokat is számolva) 136. A tagszervezetek minden régióban 10 fölötti számmal képviseltetik magukat. A legkevesebb a Közép-Magyarországi (13), a legtöbb az Észak-Alföldi Régióban (32) található. A régiós átlag (19,42) alatt három, táji központokkal jól ellátott régió (Közép-Magyarország, Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl) és egy ellátatlan régió (Dél-Alföld) található. Tehát a táji központ létét nem követi feltétlenül a magas tagszervezet szám régiós szinten. Bár régiós szinten ez az összefüggés korlátozottan releváns, hiszen az MNT működési stratégiájában a táji központoknak alapvetően megyei hatókörű feladatai vannak.

A legmagasabb tagszervezet számmal rendelkező két régió Észak-Alföld (32), Dél-Dunántúl (27), és az átlagnál valamivel jobb Észak-Magyarország (20) az ország leghátrányosabb helyzetű régiói – ez első megközelítésben azt a feltevést látszik alátámasztani, miszerint a rossz társadalmi-gazdasági környezet generálja a népfőiskola alapítást. Ezt az összefüggést mutatja ellenkező előjellel az, hogy a legkevesebb tagszervezetet számláló négy régió közül három hazánk legjobb mutatókkal rendelkező térsége – Közép-Magyarország (Budapesttel együtt) 13; Nyugat-Dunántúl 14; Közép-Dunántúl 16.

Megegyezően nagyobb a tagszervezetek szórása, 1-től (Zala – ez egyben táji központ) 19-ig (Tolna) terjed a számuk. Budapest nélkül számítva közel hét szervezet (6,85) a megyei átlag. Tolna megye kiemelkedően magas tagszervezet száma mellett a három Észak-Alföldi megye és BAZ megye rendelkezik magas (10-11) mutatókkal. A legkevesebb tagszervezet (5 alatt) Zala, Baranya, Békés, Komárom-Esztergom megyében található. A tagszervezetek megyei eloszlása nem kiegyenlített az egyes régiókban.

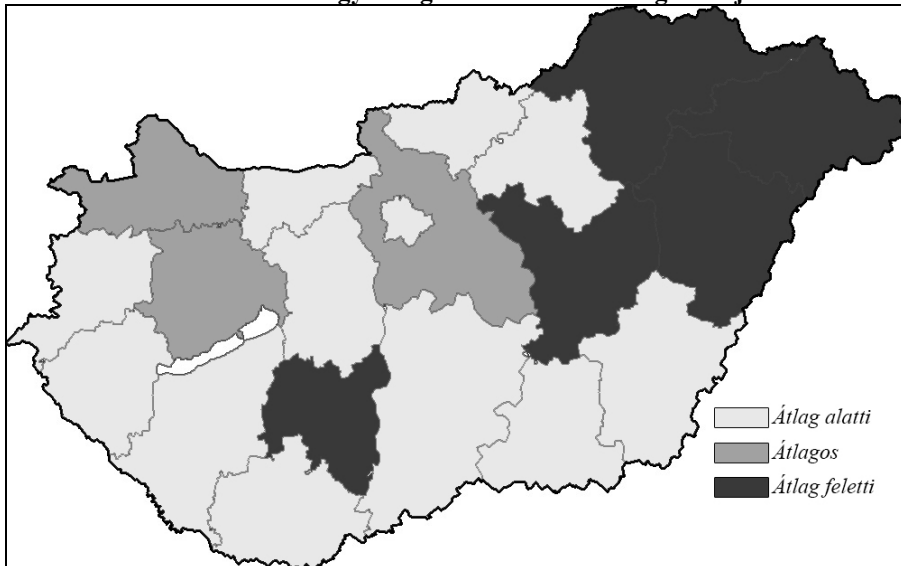
2. ábra • Tagszervezetek száma régióként

Forrás: saját szerkesztés

A legkiegyenlítettebb az Észak-Alföldi Régió a legnagyobb a különbség a Dél-Dunántúli Régióban. A táji központok nélküli megyék (Vas, Baranya, Somogy, Bács-Kiskun, Csongrád, Békés) tagszervezet száma egy kivétellel (Szabolcs-Szatmár, 10) az átlag alatt van. A megyei területi kép azt látszik alátámasztani, hogy a táji központ léte nem feltétlenül párosul magas tagszervezet számmal, hiánya viszont szinte mindenhol alacsony (átlag alatti) tagszervezet számmal jár.

3. ábra • A megyék tagszervezeti ellátottsági szintje

Forrás: saját szerkesztés

A népfőiskolai kistérségi jelenlét jellemzői

Országos szinten 72 kistérségben, a kistérségek több, mint 41%-ában van népfőiskola. A legtöbb népfőiskolával ellátott kistérség az Észak-Alföldi (15) és az Észak-Magyarországi (14), a legkevesebb a Közép-Magyarországi Régióban (6) van. Az egyes régiókban eltérő kistérség szám miatt is célszerű, ha az adott régióban lévő kistérségek számához viszonyítva is megnézzük a népfőiskolával ellátott kistérségek számát. Ebben az esetben is hasonló eredményt kapunk. A két legfejletlenebb régió rendelkezik kiemelkedően a legjobb mutatóval, az Észak-Alföldi Régióban a 28 kistérség 53,57%-ában, az Észak-Magyarországi Régió 28 kistérségének 50%-ában van népfőiskola. Az egyetlen hazai nem konvergencia régió, a Közép-Magyarországi Régió áll ebből a szempontból az utolsó helyen (itt a kistérségek 35,29%-ában van népfőiskola).

2. táblázat • Népfőiskolával ellátott kistérségek száma régióként

Régió	<i>Kistérségek száma összesen</i>	<i>Népfőiskolával ellátott kistérségek száma</i>	<i>Népfőiskolával ellátott kistérségek a kistérségek %-ában</i>
Közép-	17	6	35,29
Nyugat-	25	9	36
Közép- Du-	26	10	38,46
Dél-	25	9	36
Dél-Alföld	25	9	36
Észak-Alföld	28	15	53,57
Észak-	28	14	50
Magyaror-	174 ¹	72	41,38

Forrás: saját szerkesztés

Megyékre lebontva Borsod-Abaúj-Zemplén megyében van a legtöbb kistérségben (8) népfőiskola, ezt követi Hajdú-Bihar (6), majd Pest és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye (5-5) kistérséggel. Az adott megye kistérségeinek százalékában átlag fölötti kistérségi jelenléttel (Budapestet nem számítva) 12 megye képviselteti magát. Kiemelkedően magas Hajdú-Bihar megyében (66,66%), Tolnában (60%) az arány. Magas kistérségi jelenlét Győr-Moson-Sopron (57,14%), Jász-Nagykun-Szolnok (57,14%), Borsod-Abaúj-Zemplén (53,33%) és Nógrád megyében (50%) figyelhető meg. A legrosszabb az arány Zala megyében (11,11%), és Somogyban (27,27%), alacsony mutatóval (35% alatt) Bács-Kiskun (30%), Fejér (30%), Pest (31,25%), Baranya (33,33%) rendelkezik.

Ha a kistérségeket kedvezményezeti besorolás szerint csoportosítjuk és e szerint nézzük meg a tagszervezeti ellátottságot, képet kaphatunk arról, hogy ezen besorolás szerinti fejlettség alapján milyen a népfőiskolák területi eloszlása. Az ország 174 kistérsége közül 2007-től 94-et soroltak a valamilyen hátrányos helyzetet jelentő kedvezményezett kistérségi kategóriába, 80 kistérség pedig kívül esett e körön.

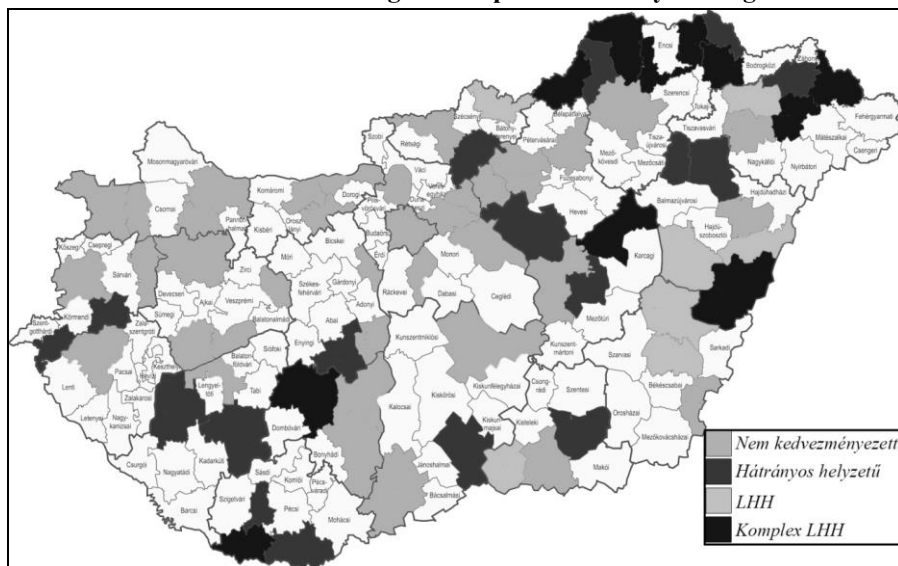
¹ 2011-től 175 kistérség van, de a komplex mutatók tekintetében a 2012-ben is hatályos kormányrendelet még 174 kistérséggel számol, a kedvezményezett kistérségek száma, köre sem változott és külön említi meg az Ajkai kistérségből az izzapkatasztrófa után kivált Devecseri kistérséget, mint „*Természeti vagy civilizációs katasztrófával sújtott kedvezményezett kistérséget*”, amely a leghátrányosabb helyzetű kistérségekkel azonos elbírálásban részesül.

3. táblázat • Népfőiskolával ellátott kistérségek száma megyénként

Megye (+ Budapest)	Kistérségek száma	Népfőiskolával ellátott kistérségek száma	Népfőiskolával ellátott kistérségek a kistérségek %-ában
Budapest	1	1	100
Baranya	9	3	33,33
Bács-Kiskun	10	3	30
Békés	8	3	37,5
Borsod-Abaúj-Zemplén	15	8	53,33
Csongrád	7	3	42,85
Fejér	10	3	30
Győr-Moson-Sopron	7	4	57,14
Hajdú-Bihar	9	6	66,66
Heves	7	3	42,85
Jász-Nagykun-Szolnok	7	4	57,14
Komárom-Esztergom	7	3	42,85
Nógrád	6	3	50
Pest megye	16	5	31,25
Somogy	11	3	27,27
Szabolcs-Szatmár-Bereg	12	5	41,66
Tolna	5	3	60
Vas	9	4	44,44
Veszprém	9	4	44,44
Zala	9	1	11,11
Magyarország összesen	174	72	41,38

Forrás: saját szerkesztés

4. ábra • Az ellátott kistérségek térképe kedvezményezettség szerint

Forrás: saját szerkesztés

A nem kedvezményezett kistérségek 46,25%-ában, a kedvezményezett kistérségek 37,23%-ában van tagszervezet. A népfőiskolával ellátott 72 kistérség közel fele (48,6%) kedvezményezett térség. A „csak” hátrányos helyzetű kistérségek 36,17%-ában, a leghátrányosabb helyzetű kistérségek felében (50%), a komplex programmal segített leghátrányosabb helyzetű kistérségek harmadában (33,33%) van népfőiskola.

4. táblázat • Tagszervezettel ellátott kistérségek száma kedvezményezettség szerint

NUTS 2 RÉGIÓ	MEGYE	Nem kedvezményezett kistérségek	Hátrányos helyzetű kistérségek	Leghátrányosabb helyzetű kistérségek	Komplex programmal segített leghátrányosabb
Közép-Magyarország	Budapest	1			
	Pest megye	5			
Nyugat-Dunántúl	Győr-Moson-Sopron	4			
	Vas	2	2		
	Zala	1			
Közép-Dunántúl	Komárom-Esztergom	3			
	Veszprém	4			
	Fejér	2	1		
Dél-Dunántúl	Baranya		2		1
	Somogy	1	2		
	Tolna	2			1
Dél-Alföld	Bács-Kiskun	2	1		
	Csongrád	1	1	1	
	Békés	1		2	
Észak-Alföld	Jász-Nagykun-Szolnok	1	2		1
	Hajdú-Bihar	1	2	2	1
	Szabolcs-Szatmár-Bereg	1	1	1	2
Észak-Magyarország	Nógrád	1	1	1	
	Heves	3			
	Borsod-Abaúj-Zemplén	1	2		5
Népfőiskolával ellátott kistérségek	19 megye + Budapest	37	17	7	11
Magyarországi kistérségek		80	47	14	33

Forrás: saját szerkesztés

Nem kedvezményezett kistérségben található 83 szervezet, az összes tagszervezet 61,03%-a. Kedvezményezett kistérségekben van a népfőiskolák 38,97%-a. Hátrányos

helyzetű kistérségben 22, leghátrányosabb helyzetű kistérségben 12, komplex programmal segített leghátrányosabb helyzetű kistérségben 19 tagszervezet működik. A legtöbb ellátott kistérségben 1-2 szervezet található. A több (3-10) tagszervezet számú 9 kistérség közül mindössze kettő kedvezményezett kistérség.

5. táblázat • A tagszervezetek száma kistérségenkénti bontásban

Régió	A kistérség neve	Nem	Hátrányos helyzetű			
					Leghátrányosabb Komplex programmal segített leghátrányosabb helyzetű	
<i>Közép-Magyarország</i>	<i>Pest megye</i>					
	Gyáli	1				
	Szentendrei	2				
	Aszódi	2				
	Nagykátai	1				
	Gödöllői	1				
	<i>Budapest</i>	6				
<i>Nyugat-Dunántúl</i>	<i>Győr-Moson-Sopron megye</i>					
	Győri	2				
	Kapuvár-Beledi	1				
	Téti	2				
	Sopron-Fertődi	2				
	<i>Vas megye</i>					
	Vasvári					
	Óriszentpéteri					
	Cellőmölki	2				
	Szombathelyi	2				
	<i>Zala megye</i>					
	Zalaegerszegi	1				
	<i>Közép-Dunántúl</i>	<i>Komárom-Esztergom megye</i>				
		Tatai	2			
Tatabányai		1				
Esztergomi		1				
<i>Veszprém megye</i>						
Tapolcai		2				
Balatonfüredi		3				
Várpalotai		1				
Pápai		1				
<i>Fejér megye</i>						
Ercsi		1				
Dunaújvárosi		2				
Sárbogárdi						
<i>Dél-Dunántúl</i>		<i>Baranya megye</i>				
	Siklósi					
	Szentlőrinci					
	Sellyei				1	

	Somogy megye				
	Marcali				
	Kaposvári				
	Fonyódi	2			
	Tolna megye				
	Szekszárdi	4			
	Paksi	10			
	Tamási				5
<i>Dél-Alföld</i>	Bács-Kiskun megye				
	Kecskeméti	3			
	Kiskunhalasi				
	Bajai	2			
	Csongrád megye				
	Hódmezővásárhelyi				
	Mórahalomi				
	Szegedi	2			
	Békés megye				
	Gyulai	1			
Szeghalomi					
Békési					
<i>Észak-Alföld</i>	Jász-Nagykun-Szolnok megye				
	Jászberényi				
	Tiszafüredi				2
	Szolnoki	6			
	Törökszentmiklósi				
	Hajdú-Bihar megye				
	Polgári				
	Derecske-				
	Püspökladányi				
	Hajdúböszörményi				
	Berettyóújfalui				2
	Debreceni	2			
	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye				
	Nyíregyházai	4			
	Ibrány-Nagyhalászi				
	Vásárosnaményi				2
	Kisvárdai				
Baktalórántházai				1	
<i>Észak-Magyarország</i>	Nógrád megye				
	Balassagyarmati	3			
	Pásztói				
	Salgótarjáni				
	Heves megye				
	Hatvani	2			
	Egri	1			
	Gyöngyösi	1			
	Borsod-Abaúj-Zemplén megye				
	Miskolci	1			
	Sziksói				1
	Kazincbarcikai				
	Edelényi				2

	Abaúj-Hegyközi				1
	Ózdi				1
	Sárospataki				1
	Sátoraljaújhelyi				
Magyarország		83			19

Forrás: saját szerkesztés

Összegzés

A vizsgált adatok alapján látható, hogy az MNT – különösen az alulról szerveződő, civil felnőttképzési szervezetekhez viszonyítva - magas szervezetszámmal, széleskörű országos lefedettséggel rendelkezik. Mindazonáltal ez a területi kép korántsem kiegyensúlyozott, több fejlesztési lehetőségre világít rá.

Szükséges lenne a táji központok létrehozásának lehetőségét megkeresni az elálatlan régiókban és megyékben. Ez azért is fontos lenne, mert úgy látszik, hogy a táji központok hiánya és a megyei alacsony tagszervezet szám közt összefüggés van. Különös figyelmet kellene fordítani e tekintetben Magyarország déli régióira, megyéire.

A tagszervezetek regionális eloszlása azt mutatja, hogy a rosszabb gazdasági, társadalmi mutatókkal rendelkező régiókban van a legtöbb népfőiskola. A nehezebb körülmények e szerint ösztönzik a közösségi önszerveződésnek ezt a formáját.

A megyei tagszervezet szám 7 körüli átlaga úgy gondolom, jónak tekinthető, viszont a megyék között jelentős eltérések vannak (pl: Zala 1, Tolna 19).

A kistérségi jelenlét – ismét hangsúlyozva a civil, nem állam/önkormányzati, illetve nonprofit gazdasági társasági jelleget – szintén kiterjedt. Itt is az látszik, hogy az északi, rosszabb helyzetben lévő régiók kistérségei rendelkeznek a legnagyobb százalékos népfőiskolával és abszolút számban is ezekben a régiókban van a legtöbb népfőiskolával ellátott kistérség. A kistérségi térképen szembeűnő egyfajta szigetszerűség, a népfőiskolával ellátott és ellátatlan kistérségek összefüggő területi tömbökben való megjelenése.

Ugyan több nem kedvezményezett kistérségben van népfőiskola, de a népfőiskolával ellátott kistérségek majdnem fele hátrányos helyzetű. Az, hogy a tagszervezetek 61%-a nem kedvezményezett kistérségben található, összességében ellentmond a regionális képnek. E szerint kistérségi szinten a nem hátrányos térségekben vannak nagyobb számban népfőiskolák.

A területi elemzést további szempontok szerint, egyéb területi és települési mutatók alapján szükséges folytatni. A népfőiskolai szervezeteket differenciálva, a társadalmi-gazdasági mutatók (foglalkoztatottság, munkanélküliség, iskolázottság, stb.), a kulturális, oktatási, felnőttképzési rendszer, a civil felnőttképzés területi jellemzőivel összevetve kaphatunk teljesebb és megbízhatóbb képet a hálózat területi jellegzetességeiről.

Felhasznált irodalom

A Magyar Népfőiskolai Társaság tagszervezeti listája. Népfőiskolai Intézet. Budapest. 2011.

A Magyar Köztársaság helységnévkönyve. Helységnévkönyv_adattár.

http://portal.ksh.hu/portal/page?_pageid=37,133145&_dad=portal&_schema=PORTAL
L 2010-12-07

- 311/2007. (XI. 17.) Korm. rendelet a kedvezményezett térségek besorolásáról
- Faluvégi A. – Tipold F. 2007. Tájékoztató a területfejlesztés kedvezményezett térségei besorolásánál alkalmazott mutatókról és a számítás módszereiről. Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium, Budapest: Központi Statisztikai Hivatal.
- Állami Számvevőszék 2010. Jelentés a felnőttképzés feltételrendszerének, eredményességének, a gazdaság munkaerőigénye kielégítésében betöltött szerepének ellenőrzéséről www.asz.hu